

معرفی بخشی از طعمه‌های کفشدوزک‌ها (Coleoptera: Coccinellidae) در استان یزد

مهدی زارع خورمیزی^۱، هادی استوان^۱ و مجید فلاح‌زاده^۲

۱- دانشکده علوم کشاورزی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، گروه حشره‌شناسی، شیراز، ایران، پست الکترونیک

۲- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جهرم، گروه حشره‌شناسی، جهرم

Zare7002@gmail.com

جمعیت آفات کشاورزی در طبیعت تحت تاثیر عوامل مهارکننده‌ی گوناگونی قرار می‌گیرند که یکی مهم‌ترین آن‌ها کفشدوزک‌ها می‌باشند. بیشتر کفشدوزک‌ها حشراتی مفید و شکارگر هستند که در دو مرحله لاروی و حشره کامل شکارگر بوده و از طیف وسیعی از آفات، شامل شته‌ها، شپشک‌ها، سفیدبالک‌ها، تریپس‌ها، کنه‌ها، زنجبرک‌ها، لارو سخت‌بالپوشان و بالپولکداران و حشرات دیگر متعلق به راسته‌های مختلف تغذیه می‌کنند. در ضمن ممکن است گاهی از شهد گل‌ها، آب و عسلک شته‌ها به عنوان مکمل غذایی استفاده کنند. استفاده بسیاری از گونه‌های کفشدوزک‌ها در برنامه‌های کنترل بیولوژیک آفات مهم کشاورزی، با موفقیت همراه بوده است. به منظور جمع‌آوری و شناسایی طعمه‌های کفشدوزک‌ها طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴ به طور مداوم از مناطق مختلف شامل مزارع، باغات، مراتع و مناطق جنگلی استان یزد بازدید و نمونه برداری صورت گرفت. برای جمع‌آوری و تشخیص شکار کفشدوزک‌ها از روش مشاهده مستقیم، جمع‌آوری با آسپیراتور، انتقال قسمت‌های آلوده به آزمایشگاه و همچنین تکاندن قسمت‌های آلوده درون یک قیف استاندارد استفاده شد. چنانچه در این بررسی‌ها لاروهای کفشدوزک‌های شکارگر مشاهده می‌شدند در شرایط معمولی اتاق نسبت به پرورش آنها اقدام شد. برای اطمینان از اینکه شکارهای جمع‌آوری شده از روی گیاهان حالت اتفاقی ندارند، ارتباط تغذیه‌ای بین شکار و شکارگر در آزمایشگاه مورد بررسی قرار گرفت. در مجموع ۱۵ گونه زنجبرک، ۹ گونه شته، ۷ گونه تریپس، ۳ گونه شپشک گیاهی و یک گونه پسپیل شناسایی شد. تشخیص گونه‌ها توسط خانم دکتر فریبا مظفریان، آقای دکتر محسن مهرپرور، خانم دکتر لیدا فکرت، آقای دکتر فرزاد پاکارپور و خانم مهندس معصومه مقدم انجام شده است. لیست گونه‌های شناسایی شده به شرح زیر است.

Hemiptera, Cicadellidae: *Aconurella prolixa* (Lethierry, 1885); *Anaceratagallia* sp.; *Austroagallia sinuata* (Mulsant & Rey, 1855); *Euscelidius schenckii* (Kirschbaum, 1868); *E. variegatus* (Kirschbaum, 1858); *Edwardsiana rosae* (L., 1758); *Fieberiella florii* (Stal, 1864); *Neotalitrus haematoceps* (Mulsant & Rey, 1855); *Platymetopius rostratus* (Herrich-Schäffer, 1834); *Psammotettix alienus* (Dahlbom, 1850); *Sulamicerus ancorarius* (Dlabola, 1964); **Tettigometridae:** *Tettigometra* sp.

Hemiptera, Diaspididae: *Chlidaspis asiatica* (Archangelskaya, 1930); *Diaspidiotus ceconii* (Leonardi, 1908); **Eriococcidae:** *Gossyparia spuria* Cockerell, 1899.

Hemiptera, Aphididae: *Acyrtosiphon malvae* (Mosley, 1841); *Brachycaudus amygdalinus* (Schouteden, 1905); *B. cardui* (L., 1758); *Hyalopterus* sp.; *Macrosiphum rosae* (L., 1758); *Metopolophium dirhodum* (Walker, 1849); *Pterochloroides persicae* (Cholodkovsky, 1899); *Slavum* sp.; *Therioaphis* sp.

Thysanoptera, Aeolothripidae: *Aeolothrips mongolicus* Pelikan, 1985; **Phlaeothripidae:** *Haplothrips aculeatus* (Fabricius, 1803); *H. maroccanus* Priesner, 1950; *H. tritici* (Kurdjumov, 1912); *H. clarisetis* (Priesner, 1930); *Liothrips reuteri* (Bagnall, 1913); **Thripidae:** *Thrips meridionalis* (Priesner, 1926).

Hemiptera, Psyllidae: *Agonoscena pistaciae* Burckhardt & Lauterer, 1989.

واژه‌های کلیدی: کفشدوزک‌ها، یزد، شکارگر.

Surf and download all data from SID.ir: www.SID.ir

Translate via STRS.ir: www.STRS.ir

Follow our scientific posts via our Blog: www.sid.ir/blog

Use our educational service (Courses, Workshops, Videos and etc.) via Workshop: www.sid.ir/workshop